

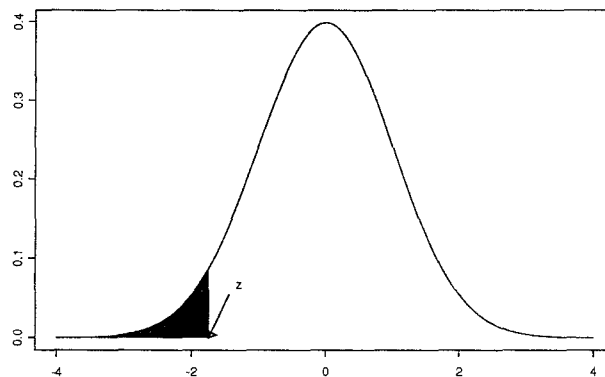
Tentamen Toegepaste Statistiek
voor studenten
Informatiekunde en Kunstmatige Intelligentie
vrije Universiteit, Faculteit Exacte Wetenschappen
15 augustus 2003, 13.30-16.30 uur

1.
 - a) Leg aan de hand van een voorbeeld uit wat 'systematic sampling' is.
 - b) De directie van een omroep wil weten wat 'de Nederlander' van hun programma aanbod vindt. Om hier achter te komen, wordt een web-site geopend waar mensen hun mening over de programma's kunnen geven. Aan het bestaan van de website wordt in radioprogramma's van de betreffende omroep ruimschoots aandacht geschonken. Geef aan welke manier van steekproefnemen we hier te maken hebben en wat een gevaar is bij de gebezigde methode.
 - c) Er wordt beweerd dat kinderen die zich bezighouden met het schaakspel, meer talent hebben voor wiskunde dan kinderen die niet schaken. Op een bepaalde middelbare school wordt naar aanleiding van deze bewering in het eerste jaar verplicht schaakles gegeven. Welke (in de praktijk veel gemaakte) fout ligt hier op de loer?
 - d) Gedurende de voorbije twintig jaar is veel onderzoek gedaan naar de bewering die onder c) is gegeven. Veel studies zijn verschenen in verschillende wetenschappelijke tijdschriften. Op basis van deze artikelen, wordt een nieuwe studie gedaan naar het waarheidsgehalte van de bewering. Hoe wordt dit type studie genoemd?
2.
 - a) In een bosperceel leeft een specht die iedere avond actief begint te hameren op een boom. Een (gepensioneerde) vogelliefhebber in de buurt houdt gedurende een jaar iedere dag bij hoe laat het hameren begint. Geef voor de resulterende dataset het data type en de meetschaal aan.
 - b) Bij een wetenschappelijk tijdschrift worden aangeboden artikelen aan drie referenten toegestuurd met bijgevoegd een evaluatieformulier. Onder andere op het gebied 'originaliteit' moeten de referenten het hun toegestuurde artikel beoordelen. De mate van originaliteit moet worden uitgedrukt in de cijfers 1 (zeer origineel) t/m 5 (niet origineel). De hoofdredacteur van het tijdschrift krijgt zo per artikel drie van zulke scores binnen. Geef aan wat het type van deze data is en ook wat de meetschaal is.
 - c) Leg uit wat de volgende bewering betekent: 'De consumentenprijsindex in 2003, bij referentiejaar 1990, is 134.'
3. Bij een zeskamp is een onderdeel om van afstand een bal in een doel te schieten. Het aantal pogingen dat men nodig heeft om de eerste goal te scoren is voor de puntentelling van belang. Voor 25 deelnemers staat het aantal benodigde pogingen

- b) Leid op basis van de bijbehorende normale benadering de *algemene uitdrukking* af voor een 95% betrouwbaarheidsinterval voor p .

In de onderdelen c) en d) van deze opgave mogen breuken en wortels in het antwoord blijven staan.

- c) Geef het 95% betrouwbaarheidsinterval voor p in de huidige situatie en licht de interpretatie van dat interval toe.
- d) Hoe groot moet de steekproef uit de ambtenaren op het ministerie bij benadering zijn om een 95% betrouwbaarheidsinterval ter breedte 0.02 te krijgen?
7. In opgave 4 is voor 25 aselekt gekozen colablikjes uit de dagproductie van een fabrikant de preciese inhoud gemeten. Het gemiddelde van die metingen is $\bar{x} = 33.26$ en de standaardafwijking 0.16. In deze opgave willen we op basis van die metingen toetsen of de gemiddelde inhoud van alle blikjes in de dagproductie 33.20 cl kan zijn, zoals uit eerder onderzoek zou blijken.
- a) Stel de nulhypothese H_0 en de alternatieve hypothese H_a op met betrekking tot de gemiddelde inhoud van de colablikjes uit de dagproductie.
- b) Bereken de standardscore z (toetsingsgrootheid) gebaseerd op de data.
- c) Bereken de P -waarde behorend bij deze score (tabel 1 kan hierbij van nut zijn).
- d) Wordt H_0 ten gunste van H_a verworpen bij een significantieniveau $\alpha = 0.05$? Licht uw antwoord toe.

Figuur 2: *standaard normale curve corresponderend met tabel 1*

z	Oppervlakte onder de curve <i>links van</i> z
-2.932	0.002
-2.000	0.023
-1.960	0.025
-1.000	0.159
-0.400	0.345
0.253	0.600
1.188	0.883
1.645	0.950
1.875	0.970
2.500	0.994

Tabel 1: oppervlakten onder de standaard normale curve corresponderend met figuur 2

1a: 3	1d: 3	2c: 3	3c: 3	4a: 3	5a: 4	6a: 3	6d: 3	7c: 4
1b: 5	2a: 3	3a: 3	3d: 5	4b: 4	5b: 3	6b: 3	7a: 4	7d: 3
1c: 4	2b: 3	3b: 4	3e: 3	4c: 4	5c: 3	6c: 3	7b: 4	

Tabel 2: te verdienen punten per onderdeel

Rekenmachine is niet nodig en niet toegestaan tijdens dit tentamen

Cijfer=(aantal punten + 10)/10

Succes!

